

Col·lectiu Wilson

L'economia davant la independència

En el debat actual sobre els efectes econòmics d'una possible independència de Catalunya, s'acostuma a fer una distinció, que creiem útil, entre les conseqüències a mitjà i llarg termini i els anomenats costos de transició a curt termini.

No hi ha cap dubte que una Catalunya independent seria completament viable: la seva població és similar a la de països com Dinamarca o Suïssa; té un nivell de renda superior a la mitjana de la UE; hi ha una economia competitiva i diversificada, i està dotada d'una administració pública capaç de governar el país des de l'hora zero. Més enllà d'aquestes condicions inicials, la independència del nostre país tindria efectes econòmics positius a mitjà i llarg termini. Eliminarà un dèficit fiscal molt gran i persistent (que és precisament el que ara obliga la Generalitat a endeutar-se per cobrir les seves despeses). Permetria al Govern de Catalunya prendre decisions estratègiques que afecten el potencial productiu i benestar dels seus ciutadans (com ara infraestructures, educació i impostos), que són clau per avançar en un món globalitzat i que, fins ara, han estat desateses per un Estat central amb altres prioritats i interessos. En aquest nou escenari, el Govern de Catalunya podria fer front a les obligacions pròpies d'un Estat de benestar avançat –especialment les pensions– amb tants o més recursos que els que té l'Estat.

Els costos de la transició a un Estat propi podrien ser més alts que els beneficis derivats de tenir un Estat plenament reconegut i operatiu en el marc de la UE i dins l'euro? Al nostre entendre, si hi ha voluntat política de totes les parts implicades, no hi ha cap raó objectiva que impedeixi la continuïtat de facto de les relacions econòmiques i financeres amb la resta d'Europa en tots els àmbits. Com que una decisió política deliberada d'impedir aquesta continuïtat tindria costos econòmics significatius per a tothom, entenem que les amenaces de l'Estat espanyol tenen poca credibilitat.

En tot cas, aquests costos de transició es

podrien plantejar en tres grans àrees: un boicot comercial, la pertinença a la UE, i el manteniment de l'euro. Quin impacte econòmic podria tenir un boicot comercial? És cert que Catalunya ven a Espanya prop d'una cinquena part del que produeix. Ara bé, quan calculem els efectes comercials de la independència, cal fer quatre consideracions. Primera, un boicot afectaria molt més els béns de consum (només un terç de les exportacions catalanes) que els béns de capital o intermedis. Segona, és difícil creure que hi hauria boicot de productes de multinacionals (el 40% de la facturació manufacturera catalana) perquè no se'n podria distingir l'origen. Tercera, el boicot tindria efectes molt greus sobre els que fessin el boicot. I

JOSEP PULIDO

quarta, els productes boicotejats es podrien revendre (això sí, a preus reduïts o amb costos més elevats) en altres llocs. Tenint en compte aquest factors, el nostre càlcul és que els efectes comercials de la independència serien transitoris i difícilment superarien l'1% del PIB català.

El Govern espanyol ha emfatitzat que la independència suposaria l'expulsió de la UE de manera automàtica. Ara bé, una expulsió implicaria el reconeixement formal de Catalunya com a Estat –cosa que Madrid també ha afirmat que no farà mai–. En tot cas, els tractats de la UE no fan cap referència a l'expulsió de la UE en cas de constitució d'un nou Estat per part d'un territori que forma

part de la UE. De fet, l'article 50 dels tractats exigeix un procés de negociació i el consens de les parts implicades per permetre a un membre de la UE sortir de la Unió. Considerant a més el nivell d'inversions d'empreses europees, la decisió sobre el tractament de Catalunya serà política. Les decisions polítiques de la UE s'han caracteritzat pel seu pragmatisme, és a dir, per intentar garantir el millor possible la continuïtat dels drets i obligacions dels ciutadans europeus i preservar l'estabilitat econòmica i financera. Durant la crisi recent, fins i tot s'han arribat a violar algunes normes bàsiques dels tractats europeus, com el principi de “no-rescat” i el de “no-monetització del deute”, per evitar el col·lapse financer d'alguns membres.

Com a país sobirà, Catalunya podria continuar utilitzant l'euro –tenim exemples de països que utilitzen una moneda d'un altre Estat–. Per garantir la continuïtat de l'actual règim de supervisió i accés a la liquiditat del sistema bancari es podria establir un acord monetari com el que tenen Mònaco i altres microestats no pertanyents a la Unió Europea tot i que adaptat a les circumstàncies específiques del cas català (haver adoptat l'euro des dels seus inicis i mostrar el desig de formar part de l'eurosistema com a membre de ple dret). Fins i tot en absència d'aquest acord, els bancs que operessin a Catalunya i que fossin solvents podrien obtenir liquiditat de forma indirecta, a través de les matrius o filials operant a països de la zona euro o, més generalment, en el mercat interbancari global. Qualsevol suspensió de pagaments d'un banc que no tingués la seva activitat restringida a Catalunya tindria un efecte reputació devastador sobre la totalitat del grup bancari del qual forma part i, per tant, seria el primer interessat a garantir la liquiditat de les seves operacions a Catalunya.

En definitiva, mentre que qualsevol benefici de la independència serà permanent, qualsevol cost transitori serà temporal (i determinat pel comportament de l'Estat espanyol). Això implica que el balanç net de la independència depèn del pes que, a l'hora de decidir el 27-S, donem al nostre futur i el del nostre fills. Per poc que valorem aquest futur, creiem que ser sobirans serà bo per a tothom.●

Pilar Rahola

Simpàtics

En això de fer botifarra a les reivindicacions catalanes n'hi ha de dos tipus: els que fan cara d'inquisidor major i amenacen amb el foc purificador, i els que ens regalen unes rialles, ens conviden al ball i després ens diuen franquistes. És a dir, hi ha els que posen cara d'ogres i els que són molt trem-pats, però tenen les mateixes intencions. Personalment, prefereixo la cara que ens posava Aznar quan ens enviava clatellots que la de Zapatero que, com li vaig dir personalment, va ser el president que somreia millor quan ens mentia.

Entre els adustos i els simpàtics, els primers no amaguen les cartes i se'ls veu venir, però els segons ens mostren quincalles, talment colonitzadors en terres índies. I entre la rotunditat del no agre i el parany del no aflagador, el primer resulta més honest. És cert, i noblesa obliga, que l'esquerra espanyola difereix en alguns temes nostres de la dreta espanyola, però no en l'aspecte substancial: ni nació, ni dret a decidir, ni pacte fiscal, ni referèndum, ni el sursum corda del ventall català.

És a dir, són diferents, però, res-

El somriure de Susana Díaz mentre ens menysprea és més feridor que la cara d'asfalt de la dreta

pecte a Catalunya, molt semblants.

A les proves de la darrera carícia em remeto, repetida a les dues bandes ideològiques fins a la sacietat: la comparativa del procés pacífic català amb qualsevol monstrositat ideològica que hagi campat per la Terra. Perdoin però ¿hi ha diferència entre els líders cavernosos que ens han comparat amb el nazisme i el simpàtic company Felipe, que ha fet el mateix? És cert que uns ho fan als micròfons irre-dempts i el segon a *El País*, que sempre queda més progre però tanmateix, en agre o en simpàtic, rebem la mateixa plantofada. I ara, per afegir més lletya, el foc amic de Susana Díaz, encarnació viva de la simpatia, tot somriure, alegria i complicitat, però zas, ens etziba que som franquistes amb una ària desafinada i el seu bis corresponent. Per descomptat la cara de Susana convida a unes birres i la de Cospedal, a una fugida, però al final el que queda és el que queda: que somrient o vomitant ens degraden de la mateixa manera. Aquesta és la trampa d'aquest edifici de cartes que ens proposa l'amic Pedro, amb el seu dansari Iceta dirigint el ballet, que pensen el mateix però ho adornen més bé.

Sincerament, n'hi ha que estem farts de tanta simpatia amb escopinada. I no perquè siguem el sindicat dels cansats, en expressió d'Iceta –que, quan no té arguments, es torna molt divertit–, sinó perquè els somriures de les Susanes mentre ens menyspreen i ens insulten són més feridors que la cara d'asfalt de la dreta irredempta. En aquest punt, podrien deixar la simpatia per a la intimitat? Perquè mirin, si més no el PP ens tracta com adults quan ens degrada, però els socialistes es creuen que som menors d'edat i ens degraden fent-nos copets a l'esquena. Deuen saber que ja som un poble crescutet? Doncs si ho saben, ho dissimulen.●

Gerard Costa

Jo us maleeixo

Anton Txékhov deia que no perceps la diferència entre hivern i estiu quan ets feliç. No pensarà el mateix qui hagi estat aquest juliol estiuejant per Espanya. Els espanyols, feliços d'estar sortint de la crisi, acabem d'experimentar aquest estiu un tràiler del que al futur suposarà el canvi climàtic. Un cop vistes les orelles al llop, quins protagonistes socials volen reaccionar?

Les empreses estan demostrant que no podem estar esperant una aportació vàlida. En general, se centren a buscar oportunitats de negoci: plantar vinyes a Anglaterra, buscar petroli on abans hi havia l'Àrtic, o invertir en recursos escassos, com serà l'aigua.

Les administracions queden representades per la parlamentària europea Françoise Grossetête, que l'any passat va defensar que lluitar contra el canvi climàtic era una guerra equivocada, una guerra ideològica que sacrificaria llocs de treball a Europa, ocupació i dècimes del PIB. I resolvia el dilema base: sempre potenciar la innovació (una molècula bona que absorbeixi els gasos do-nants de CO²), mai no restringir el consum.

Quedem, doncs, els individus: prefereix resar per la innovació o acceptar lleis que limitin el consum? Les investigacions evidencien que augmenta la nostra sensibilitat com a ciutadans pel futur del planeta. Però com a consumidors continuem anteposant la compra fàcil a la sostenible. No renunciem a les bosses de plàstic: les paguem. No deixem l'automòbil: ens queixem pel preu de la gasolina. I no reclamem als gover-

nants energies renovables: volem una factura plana de la llum. No estem disposats a canviar la nostra llibertat de consum per una regulació efectiva i immediata.

Vostè què prefereix? Mantenir la llibertat de consum i que li serveixin el pernil en aquestes safates de plàstic de boletes blanques, tan còmodes, o acceptar que es prohibeixi tot el que és sospitos de causar l'efecte hivernacle? Resar per la innovació o apostar per la restricció?

Les generacions futures ens maleiran, com va fer Charlton Heston a l'escena final d'*El planeta dels simis* quan va veure el seu planeta destrossat. Als nous i fresquets habitatges, sota terra de Plutó, ens compararan a una immensa orquestra del *Titanic* que, mentre el vaixell s'enfonsava, continuava tocant. Nosaltres continuem consumint.●